

Hrdina III. odboje
KUČERA Josef, štábní kapitán čs. armády z Plzně, ženatý, otec dvou dětí, absolvent Vyšší hospodářské školy, narozen 15. ledna r 1916. Odsouzen státním soudem v Praze v červnu 1952, popraven 14. listopadu téhož roku v 5,50 hod. "PIETA"
Nikdy nezapomeneme!

"Zemské noviny" 25.7.1998

"Lidové noviny" **Co není psáno, to senátoři neuznávají**

Jeden z hlavních důvodů odmítnutí návrhu zákona Senátem, totiž požadavek znemožnit žádání a poskytování informací jinou než písemnou formou, podle dalšího z předkladatelů Oldřicha Kužilky (ODA) ohrožuje samu podstatu zákona, tedy princip co největší otevřenosti úřadů vůči občanům. Dává totiž podle něj úředníkům přímou instrukci „s občanem se vůbec nebavit“ a odkázat na zdlouhavý písemný postup.

Horní komora parlamentu dále požaduje, aby úřad, který požadovanou informaci nemá k dispozici, sdělil žadateli, kde ji lze získat. Navrhuje také sjednotit ustanovení o hrazení nákladů, které úřadu poskytnutím informace vznikly, s nedávno přijatým zákonem o právu na informace o životním prostředí.

Ti starší spoluobčané, kteří před volbami na náměstích spolu s panem Grebeníčkem či Kremličkou z plných plic nadávali na poměry a nízké důchody, jaksí zapomněli, že žádný z nich nemá místo penze závratných 170 Kčs, ani mu důchod nebyl odebrán za postoje neslučitelné s názory vládní garnitury. To všechno tu

Důchody podle zásluh

bylo za komunistů. Donedávna se výše penzí řídila nejen průměrným příjmem během zaměstnání ale i tzv. pracovní kategorií. Do vyšší kategorie byl zařazen těžce pracující horník, stejně jako estébák. Lidé bez «kádrových předpokladů» nesměli za komunistického režimu zastávat lépe placená místa a jejich důchod podle toho nyní vypadá. Političti vězňové padesátých, ale i sedm-

desátých let po svém propuštění mohli pracovat jen jako pomocné síly a jejich důchod je většinou o dost nižší než penze těch, kteří je vyšetřovali, mučili a věznili. Lidé, kteří dlouhá léta nesměli dělat to, co by chtěli a k čemu měli potřebnou kvalifikaci, tak vlastně jsou bití dodnes. Právě na ně by vláda při zvyšování důchodů měla myslet - i přesto, že právě oni na předvolební mítinky levičových stran většinou nechodili.

VLADIMÍR ROGL

U v n i t ě ř č í s l o :

1. Vladimír Hajný: Komplexní hodnocení z roku 1972.
2. Stanislav S t r á n s k ý: Listopadové připomenutí.
3. PhDr. Olga B e z d ě k o v á: Jenom ne strach!
4. Ing. Oldřich Tihelka: Zheubné následky minulosti.
5. Marta Č e r n á: Trochu zavzpomínání.
6. Elmar Ch m e l: Na to odpoví asi až čas.

Předpokl. cena: 2,- Kč MČ 47263 Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1 9 7 3 - 1 9 7 5

o h n o v e n o 1 9 8 7 r o č n í k 1 5 č í

Vydává: Vladimír Hajný
 ČSA 34, 787 01 Šumperk

Red.
 red.: +Julius A. Varga

Uzávěrka: 8.11.1998

Zhoubné následky minulosti

Ing. Oldřich Tihelka

Máme v souvislosti s československou vnitropolitickou tématikou několik okruhů, které spolu zápolí v pořadí důležitosti. Někdy vede ekonomika, jindy zabuduje parlament, občas se vyloupne napovrch zbrojní tematika, poté se do popředí zajímá dere otázka budoucnosti státu. V tomto vnitropolitickém kolotoči, kde je všechno náležitě pospojováno, je věru těžké se vyznat.

Jak tam plyne čas od listopadu 1989, je čím dál zfetelnější, že tento kolotoč má někde nejspíš i svou osu. A k tomu, abych si mohl plasticky ozřejmit obrazy naší společnosti, mne stále víc utvrzuje přesvědčení, že oním pomyslným základem všech společenských problémů, je naše minulost. A jak se ona nyní promítá do současnosti a tím i vlastně otevírá budoucnost, měla by být centrem společenské pozornosti. Říkám to vědomě a trochu provokativně, neboť nesouhlasím s těmi názory lidí, kteří by nejraději namalovali tlustou čáru všude tam, kde to zavání nějakým konfliktem. Domnívám se, že ta tlustá čára má své oprávnění na konzumačním lístku, kde je možné sečíst útratu po večeřní diskusi.

S minulostí však, která je tím jediným, podle čeho je možné posuzovat lidské konání na tomto světě, by se mělo zacházet pečlivěji a uvážlivěji, než s hospodářským účtem. Nicméně ten hospodářský účet bude stále ovlivňován neurovanou minulostí. Tlustá čára se bezpochyby dá udělat pod cokoliv, co je zmapováno nebo zho-

dnoceno podobně jako ten účet, ale těžko je možné ji udělat jen proto, aby se člověk, potažmo národ či národy, zbavili špatného svědomí. Přiučené že to možné je.

Po druhé světové válce takto podškrtní historii v Německu s tím vědomím a výsledkem ovšem, že následující generace se musely a musí vypořádat s mezerami, které denacifikační proces nutně vyvolal. Minulost je ale zpracovávána, nikoliv jen odškrtnuta. Není to nic snadného, ale vždy je to pro společnost zdravější, než žít trvale nebo dlouho ve lži.

Historie se mírně pozměnila i v době po skončení studené války. Horší je to s tím, že nepřítel nyní nezfetelně splývá s přítelem. Totalitní režimy, naposledy bolševického druhu, měly vždy své prostředky, jak ovládat společnost. Byl to především strach existenční a duchovní a k jeho vyvolání a kultivování přispěla podstatnou měrou tajná státní bezpečnost. Krev se v člověku pění, když v novinách čte články o tom, že mnozí estébáci byli vlastně hodní střejdové, kteří se starali o bezpečnost miliónů bezbranných matek a dětí tím, že kontrolovali například chod životně důležitých odvětví průmyslu, což prý po listopadu 1989 se jaksi vytráulo. Ano, odpovídám na to, je to vskutku dojemné. Ale z historických dokumentů na mne nějak podobně působí zjištění, že někdejší říšský protektor "Böhmen und Mähren" Reinhard Heydrich velice miloval své děti a vážnou

hubdu.

Jakkoli tajná státní bezpečnost sloužila nikoli jako spolek ochránců kvetoucí přírody, byla to mocenská páka, nástroj útlaku a používala všechny metody, které se hodily a které měla k dispozici. Po listopadu 89 vyšlo najevo, že všeobecně obávaná organizace vystavěla svou mocnou pozici především na rozsáhlé síti udavačů a spolupracovníků. Když nechám stranou lidi, kteří díky svému vnitřnímu chápání své služby sami nabídli, zbývá tu ještě pěkná řádka práškačů, kteří pracovali, jak sami to dnes tvrdí, z přinucení. Takové přinucení však mohlo být typem jakési kalkule, že budou-li spolupracovat, poplynou mi tím různé výhody člověka zařazeného pěkně do řady. Ale podobnou motivaci mohl být už výše zmíněný strach. A mohlo ním být i cokoliv jiného, ale konečný výsledek je vždy stejný.

† OZNÁMENÍ

S politováním oznamujeme, že ve věku 69 let zemřel v Oldřichovicích bývalý politický vězeň

Ing. Tomaniec Jan
důchodce

Všem pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

Redakce

Čest jeho památce!

pár cenných dokumentů, které bych si šetřil na důchod. Jenže kdo ví, zda jako estébák bych nemusel přefesluhovat?

Oldřich Tihelka

14

podtotalitní zákonné společnosti, která se čím dál tím více diví, proč že jí to nějak nefunguje?

Je to však jen otázka úhlu pohledu. Kdybych se na ten stav u nás měl podívat očima estébáka, měl bych patrně pocít hlubokého

zadostiučinění. Hospodářství se hroutlí, politici se nemohou dohodnout, vydaná osvědčení o lustracích jsou zpochybněna, novou ústavu nemáme. Situace jak vystřižena ze slabikáře teroristických organizací, jejichž motem je - čím

hůře, tím lépe! Ze všeobecného a provázaného zmatku nejlépe těží ti, kteří sáhnou po rázných řešeních. K těm se pak pravidelně přiklání i legendární a legendárně zbabělá mlčící většina. Jak říkám, kdybych byl estébák ve věku oko-

lo paděsátý, byl bych kráče před parlamentními volbami svou práci značně potěšen. A k tomu bych měl ještě doma, kdesi v úkrytu,

Tajná bezpečnost a její síť prostřely do společnosti tak, že nešlo o nějakou pomoc, ale o symbiotický typ soužití. Ale kam se tahle organická, i když většina vytkne "nechtěná" souhra, měla po listopadu 89 náhle vytratit? - ptám se s obavou. A se stejnou obavou a zděšením si odpovím: vždyť ona se nikam nevytratila, ona je zde, mezi námi! Žijeme s touto StB nadále!

Bývalí estébáci, jak se jim časově nepřesně říká, převzali v minulosti obrovskou moc nad celou společností a této moci i nyní nijak nepozbyli. Dokud budou plouti takové zákony, které umožňují nahlédnout do spisů jen pachatelům a nikoli jejich obětem, mohou bývalí pachatelé páchat své neprávnosti i nadále.

Pohádkám o skartacích se dá těžko věřit. Poutavé ohněčky, které se rozhořely na sklonku roku 1989, mohly pohltit například třeba i staré telefonní seznamy. K té hře, kterou tehdy estébáci zinscenovali, to postačilo. Estébák, který by spálil seznamy svých dušiček, by musel být mimořádně hloupý. Asi tak jako zedník, který ihned po práci zbourá právě dostavěný dům. Nemužví už o možnostech, jaké takový dobře "užitý" seznam estébáckých tajností na-

bízí. Dá se prodat, falšovat, dá se ním dokonce vydírat, škodit a vyvolávat nedůvěru a vůbec, dá se s tím seznamem dělat všechno jiné, než tvořit demokracii a svobodu. Přístup k informacím, které StB shromažďovala o spoluobčanech, se jistě neobejde bez katastrof, těch zcela osobních, fekněme společenských skandálů. Jenže na druhé straně není možné se vypořádat z minulostí, o níž vlastně nic nevíme. Teprve v okamžiku, kdy zmizí tajnosti zahalující činnost této zločinecké organizace, budou mít bývalé oběti stejnou šanci bránit ze minulosti, jakou nyní mají, díky zákonům, pohříchu spíše bývalí estébáci pochopové.

Výrok, který nedávno obratně použil jakýsi estébák při soudním přelícení proti obžalované trojce Lorinc, Vykpěl a Kincl, že totiž v tzv. skartovaných materiálech je toho tolik a o tolika známých osobnostech, že je vlastně dobře tyto dokumenty neznan, je jen další psychologicky promyšlená past. Operuje se stejným srachem, jakým StB vydírala lidi v minulosti. Operuje s tím, že by se společnost měla i nyní bát podrobností ze své temné minulosti. Je to promyšlené podlý argument. A proto čím dříve bude možno v těchto věcech udělat něco pro dobro spravedl-

nosti, tím větší bude předpoklad pro získání klidu ve společnosti.

Je přitom však nutné rozdělit role padouchů a jejich obětí. Objevují se totiž názory, že s minulostí je možné se vypořádat fundovanými a seriózními diskusemi. Pro něho je to třeba skvělý nápad. Ale je vůbec možné uskutečnit debatu, aniž by k ní lidé přistoupili vybaveni dostatečnými informacemi? Představme si diskusi, v níž by proti sobě usedli oběti a pachatelé, při čemž pachatel by donesl všechny dokumenty pro svou obhajobu, zatímco oběť by ani nevěděla, čím obhajobu podložit. Takovou diskusi je nutné předem považovat za zbytečnou.

I když nic víc zatím není možné, a jakkoli nehezky to zní, trestní postih těch, jejichž pracovní náplní byla manipulace s životními osudy jiných lidí přes dokumenty bývalé StB, by mohla vést cesta přinejmenším k morálnímu odsouzení jejich činnosti. Skutečnost, že zveřejněním např. seznamů fideciálních důstojníků státní bezpečnosti, nebo přístup občanů k materiálům, které se týkají jejich vlastního života, vyvolá neváživé, ba nenávislné reakce ve společnosti, není sice zanedbatelné, ale tak už to prostě chodí. Vždy si musíme připomenout, že to byli právě příslušníci státní bezpečnosti, kteří se dopustili zločinů na nevinných obětech.

Mínulá čtyři desetiletí si elitní spolek v Československu přiděloval privilegia a vyznamenání za to, že ničil společnost. Trochu toho příslušnického opovržení by pro příslušníky tohoto spolku nyní nebylo od věci. Proto, aby nedošlo k jejich živelnému lynčování nebo k podobným výstřelkům, by se mohly postarat příslušné orgány právního a demokratického státu. Zatím se však točíme na kolotoči

Nabízíme levné ubytování v Praze pro turisty z ciziny

Ing. Lubomír Weiser
Písečná 34, P.8
182 00 PRAHA, ČSFR
Tel.: Praha (02) 846183

Blíže informace na adrese:

DIE WELT

České skandály

Neprůhledný systém financování politických stran, který vedl ke sponsorským skandálům a korupci, způsobil, že v ČR teď téměř denně vyplouvají na povrch nové

nesrovnalosti a struktura politických stran v zemi se zásadně mění... Kořeny nynějších afér sahají do roku 1992, kdy liberálně konzervativní koalice získala v parlamentu většinu a v zemi neexistovala silná opozice. Období mezi roky 1992 a 1996 bylo silně poznamenáno dvěma výroky „otec privatizace“ - prohlášením premiéra

Pokračování

Klause, že nezna špinavé peníze, a Tomáše Ježka, že privatizace může být úspěšná jen tehdy, když si bude udržovat náskok před právníky. Není divu, že do pokladec stran, které o privatizaci rozhodovaly, proudily peníze od těch, kdo na privatizaci profitovali. 17. 2. 93

Takové podniky jako ÚZPP - Ústav pro zemědělský průzkum půd, kde jsem pracoval až do r.1980 byly přímo exemplárním příkladem manipulací lidmi.H. Každý z nás, kdo v té době odvolal měl k tomu nějaký dobrý osobní důvod, ale ve skutečnosti to byla moje veliká osobní prohra, kterou nelze vrátit.

Komplexní hodnocení

I. Osobní údaje.

Ing. Vladimír Hajný, narozen 11.4.1930 Dorchestaj SSSR, bytem Šumpark, Tenezičská 7. V letech 1961-68 studoval VŠ v Praze, v letech 1968-69 VŠ Praha, fakulta prov. zni-ekonomická. Studium ukončil státní závěrečnou zkouškou s prospěchem dobrým.

V dalším studiu zatím nepokračuje.

svobodný, bezpartijní.

členové rodiny: Vladimír Hajný, dělník, člen KSČ - rolník 1,5 ha, člen KSČ;

Emilie Hajná, učitelka - v domácnosti a členka KSČ, bezpartijní.

sestřenice: Jana Hamplová, zdravotní sestra, člen KSČ.

bezpartijní, člen KČM.

II. Osobní politická angažovanost.

V současném období, vzhledem k dlouholetému členství, se politicky v místě bydliště ani na pracovišti neangažuje.

V roce 1968 vystoupil z KSČ, považuje se v té době za jasný postoj navího (z KSČ).

z dosudního hlediska vidí, zejména po listopadu, volbách, že současná vedení strany a státu má plnou podporu obyvatelstva. Lze se plně zast. čenja a politikou KSČ. V současném období je mu jasné, že vstup se strany a státu neuváží a nepovažuje se za tento svůj postoj za opodstatněný.

III. Pracovní zdatnost.

Teoretická vědomost odpovídá školnímu vyučování. V letech 1961-68 byl členem KSČ - pracoval v KSČ roku v provozu. Práci v KSČ a teoretická zdatnost byla velmi dobrá a plně odpovídá práci v KSČ v době 1961-68.

V době KSČ organizoval a vedl se v různých odborných oblastech dobře orientovat.

Práci v KSČ a plnou publikaci v KSČ.

Práci v KSČ - v různých pracovních oborech - má velmi dobré.

V roce 1971 jsem těžce onemocněl s ledvinami a několik měsíců jsem se pohyboval spíše v nemocničních zařízeních a skoro jsem si představoval cestu ke svým vznešeným předkům než pokračovat v zásadách na nichž jsem se ještě před rokem chystal stavět. Už na nemocničním lůžku FN v Olomouci jsem prohrál s rozhodnutím nezúčastňovat se voleb a hezky rychle jsem si stoupl do fronty na podporu KSČ. Při příchodu na podnik hned po mně skočila komise provádějící prověrky a jelikož jsem byl sesypaný se svým zdravotním stavem - prodělal jsem infekční zánět ledvin, jsem při komplexním hodnocení všechno odvolal. Až na vstup vojsk čili okupaci z 21.8.1968. VH.

Heslo: "Jenom ne strach!", bylo pro mne příliš vysokým cílem a to byl hlavní důvod proč jsem odvolal kritiku strany a vlády z r.1971. Ostatně strach nebyl jen mým problémem, že... VI.

"Res publica" č.46/1998

IV. Výsledky práce.

Členské školy, ústava, at. jimi byl pověřen plnil ve velmi dobré kvalitě a stanovně školy představoval. Jsem nezajímavý ani nerealizoval složitější a náročnější akce, takže a lze ing. Hajnýho po této stránce hodnotit.

V. Charakterové a osobní vlastnosti.

Skrupulní, kolegiální, seriózně vystupující, zářadový, méně průbojný. Ing. Hajný je dostatečně sobekritický, což v jeho případě dává předpoklady k dalšímu osobnímu růstu.

VI. Mimo z nejdelších příležených ing. Hajného nezmínil politickou příslušnost na základě hodnocení krizového období z let 195-69. Mimo rovněž neopustil nezákonně území ČSSR.

VII. Konkrétní závěry.

Seriózní, disciplinovaný, zářadový pracovník, velmi účinný odbornými organizacemi schopen být.

Je schopen řešit i složitější úkoly v rámci ústavy. Do budoucna je nutno prohloubit jeho politickou a společenskou angažovanost a v intenzivnější míře rozvíjet svoji odbornost formou samostatného, resp. v aktivního studia, případně vědecké literatury.

VIII. Vyjádření doporučení pro jednání.

1. Ing. Hajný souhlasí s uvedeným doporučením.

.....
podpis Ing. Hajnýho

.....
podpis Ing. Hajnýho

.....
podpis Ing. Hajnýho

V Praze dne 2. 12. 1998 - 78

Asi bude spravedlivé uvést zde členy této komise jmenovitě: Byl to Ing. Josef Čadlík, dnes údajně po manželce velkostatkář a dálkově vystudovaný či tak nějak absolvent vokovické Sorbory RSDr. Pulec, ještě dlouhá roky působící na Úřadu vlády ČR po t.zv. sametové revoluci. Čestě... VII.

VERNI ZŮSTALI

Hájný Vladimír
Čs. armády 31
Šumperk
787 01

11. listopad 1998

Novinová zpráva - vydání ČP - Právo 11. listopadu 1998
přeloženo v listu

Památce těch, kteří při hledání demokracie a svobody našli smrt v komunismu

LISTOPAD 1998/8-9

Politický měsíčník Sdružení býv. politických vězňů ČR 1948-1989

Článek je projevem autora a nezobrazuje stanoviska redakce. Mladým lidem v našem občanském sdružení bychom rádi doporučili, aby se při čtení tohoto článku drželi především faktů a nebyli ovlivňováni ideologií. Všechny články jsou přeloženy z angličtiny a češtiny. Pokud máte nějaké připomínky, můžete je poslat na adresu redakce: SBPV, Právo, 11. listopad 1998, p. 8-9. Informační službu SBPV můžete využít také prostřednictvím e-mailu: sbpv@pravo.cz. Pokud chcete být pravidelně informováni o vydání tohoto měsíčníku, můžete bez příplatku připojit svou e-mailovou adresu k naší e-mailové listině. Více informací naleznete na stránkách: www.sbpv.cz

Listopadové připomenutí

Tak, za pár pátek budeme opět vzpomínat na konec roku 1989 a na krvavý 17. listopad. Na tu tragedii i na ten jásot, který následoval, když se komunisté tak nečekaně vytrahli ze scény. Na vše, co se dělo po náměstích našich měst, na to zvonění klíčů, jenž nám tenkrát znělo, jak zvonky nebeské. Ale asi se nevyhneme též nemilé vzpomínce na to, jak jsme postupně zjišťovali, že to ti naši noví politici s tou svojí sametovostí nějak moc přehánějí a že pro naše bývalé komunistické nomenklatury a utajené kádrové rezervy KSČ, neznamenal 17. listopad definitivní konec, ale že jim jenom přistavil odrazový můstek pro nový start k výšinám. Tentokrát ne politickým, ale ryze materialistickým. Neboť po právu si dnes musíme přiznat, že z řad potomků těch, kteří zde de poticky vládli od onoho nešťastného února 1948 až po onen ještě nešťastnější listopad 1989, není dnes v řadách nových kapitalistů snad opravdu jen ten, který opravdu musí být s prominutím úplně blbec.

Ano, jásali jsme tenkrát všichni nad tím, že přišel konec všech nomenklaturních kádrů. Bohužel jsme jásali předčasně. Vývoj nám brzy ukázal, že staré nomenklatury se jen pohotově překvalifikovaly pro nové profese a že na jejich místech obratem vyrostly nomenklatury nové. Stejně namyšlené a prospěchářské, jako bývaly ty předešlé. A někdy se mi již zdá, že ty nové jsou občas ještě horší. My jsme na to bohužel ve své naivitě, stejně jako mnozí další, přišli až tehdy, když již bylo pozdě. Když už ty staré i nové nomenklatury seděly pevně usazené ve vybraných, nejspíše předem vytypovaných pozicích.

Pro nás bývalé mukly vždy základem myšlenky a ideály, které stály na opačné straně

stupnice hodnot, nežli na jaké stával komunistický materialismus. Ale dnes, ať je to vyslovené absurdní poznání, nám nezbyvá než konstatovat, že veškeré idealistické teze, které k nám po listopadu 1989 zaznívaly z úst sametových hlasatelů nové rodící se demokracie, zůstaly v mnohém jenom prázdnými slovy. A že nad všechno očekávání to nebyli komunisté, kdo tu udělal z materialismu základní zákon společnosti, ale že to byli právě ti, od kterých jsme to nejméně čekali, tedy představitelé nové pravice. Kteří z majetku udělali modlu, aniž by brali ohled na to, jak a z čeho ten majetek vzniká.

Oddechli jsme si, když padla letitá přehrada mezi republikou a světem svobody. Vítali jsme ten závan svobodného větru, jako předzvěst lepších časů. Bohužel s tím větrem k nám přicházelo často víc nedobrého, nežli dobrého. A naši noví politici, kteří tomu mohli zabránit, nehnuli proti tomu ani prstem. Byli tak zahleděni do svých reforem, mimochodem postavených na nepevných a velmi labilních právních základech, že nic jiného nebyli schopni vidět. A dnes se díky tomu právem hrozíme nad tím, kam až se dostala naše společnost. Toho, proč zde začíná nebezpečně vzrůstat brutální kriminalita. Proč se stávají drogy takřka neřešitelným problémem. Proč se tu mnozí projevy rasové nenávisli. Proč místo kvalitní kulturou je naše společnost krmena spoustami škvárů, plných násilí, zejména ze strany soukromých TV společností, jejichž pořady se někdy stávají vyslovené odborným školením pro zločinecké podsvětí. A bohužel to vše negativně působí především na mladou generaci, pro kterou se již arrogance a necitelnost stávají běžnou součástí života.

Ano, představovali jsme si to trochu jinak. Čekali jsme, že nová doba odnese z našeho života všechno za časů totality nashromážděný kal. Ze z toho "Augiášova velkocchliva", výtvaru etapy budování socialismu, bude ten kal nenávráfně vyplaven. A dočkali jsme se jen toho, že k tomu starému kalu začal rychle přibývat kal nový. Stejně nebezpečný a stejně nechutný. Očekávali jsme od nových politiků, že budou k všem veřejným přístupovat jako opravdoví státníci a dočkali jsme se jenom dalšího partajnění, v němž zájmy stranických představitelů a jejich stranických aparátů jsou opět stavěny nad vše ostatní. A nejmudnější na tom je, že i my na tom máme svůj kus viny. Naši vinou je, že jsme nedokázali včas rozpoznat co se chystá a že jsme se nepokoušeli nějak důrazněji varovat ostatní kolem sebe. Zkusme to alespoň teď. Snad pořád ještě není pozdě.

Teď, když to čtete, mi jistě v duchu vzkazujete: "Co od nás chceš, předsedo. Na to, abychom se pustili do nějakého boje, jsme dnes už moc staří. Již nám zbývají síly jen k tomu, abychom se nějak udrželi nad vodou. A ti mladí na nás kašlou, ti mají dnes zcela jiné zájmy než poslouchat nějaké rady a varovná slova od nás - muklů". Ale musím vám oponovat. I já už ta léta cítím v zádech a i já vidím tu nečinnost okolí ke všemu, co my muklové cítíme a říkáme. Setkávám se s tím téměř při každém jednání na úřadech, i při rozhovorech s různými politiky. Ano, každý se dnes řítí někam vpřed a vzpomínky na minulost nikoho nezajímají. A mnohdy některým lidem i překáží. Ale připomeňme si starou pravdu, která říká, že každá přítomnost i budoucnost má své kořeny vždy v minulosti. Že tam, kde se lidé nedokázali s otevřeným hledím vyrovnat s minulostí a setřást ze sebe prach, který na ně ta minulost nanesla, se nikdy nezrodí nějaká lepší budoucnost. Že zákonitě zase vznikne jen budoucnost zaprášená.

Naše nová společnost bohužel ze sebe ten prach minulosti nesetřásla. Spíše se zdá, že někteří lidé se velmi intenzivně starali o to, aby ten prach byl pečlivě zachován. Takže teď ta naše republika vypadá jako byt, kterému dlouhou chyběla ruka příčinnivé hospodyňky. A my v tom žijeme a musíme žít. Jen proto, že jsme propásli po listopadu vhodnou chvíli, kdy vše nahrávalo tomu, abychom si tady v té naší republice důkladně vygruntovali. Jen proto, že jsme uvěřili těm, kteří se dušovali, že to udělají za nás.

Všichni víte proč jsme opouštěli řady KPV a vytvořili naše SBPV. Ze nás mimo jiné dohnalo to, že jsme nesouhlasili s nesmyslem, hlášeným vrcholnými představiteli KPV, podle nichž organizace muklů musela vystupovat na veřejnosti zásadně jako organizace nepolitická. Což již slovně byl nesmysl, jako Brno. Protože nutit někoho, kdo byl politickým vězněm, aby náhle byl nepolitickým elementem, to může chtít jen někdo, kdo to nemá v hlavě v pořádku. My jsme nesouhlasili a trhli se. Jak nás k tomu nutilo naše vlastní svědomí. Rekli jsme si přitom, že když jsme zůstali svým zásadám věrni po celý život, že jim zůstaneme věrni i nadále. A také jsme si toto heslo zvolili za název našeho měsíčníku. Držme se ho.

Nemyslím, že bychom se měli stát nějakými kverulanty, kteří jen na všem hledají vši a kterým není nic po chuti. To není naše parketa. To ponechme současné generaci novinářů, kteří se zhlédli v bulvárnosti svých západních vzorů a nyní v honbě za senzacími jenom hledají koho znechtit a třeba i pošpinit pomocí různých polopравd a někdy i vysloveně vykonstruovaných výmyslů. Ale to neznamená, že bychom měli mlčet narazíme-li na něco, co se přiči našim zásadám. Že bychom měli mlčet tam, kde nám naše vlastní svědomí velí křičet. A já k vám při příležitosti výročí 17. listopadu 1989 volám, křičte a hodně hlasitě!

Stanislav Stránský, předseda SBPV

Na to odpoví asi až čas

My muklové, ať chceme či nechceme, když si ve vzpomínkách vybavujeme všechno čas strávený za drutý bolševických kriminálů, co jsme tam prožívali i ty, kteří nám tam ten život vykopávali vyřazením své nemovitosti pro ti všemu co nechal do jejich bolševické ideologie, když si tak vzpomínáme na "uranové raketování", k němuž jsme byli donuceni aby "Velká země sovětů" měla dost uranu pro své "mírové rakety", nikdy se nevyhne tomu, bychom nezačali smůnávat vše, co jsme prožili, s tím, co později prožívali příslušníci tak zvaného disentu. Jejichž pobyt v kriminále, jimž se velice rádi ohánějí, byly s těmi našimi naprosto nerozvatelné. Mluvil jsem už o tom s mnoha přáteli a vždy jsem došel ke stejnému závěru.

Pravdou je, že my jsme se do kriminálu dostávali v dobách, kdy režim kemuni mu proti všem, kteří se mu vzepřeli neuvratitelně víc soptil. Pravdou je také, že mnohé z nás režim smtl jen proto, že s soudruzi měli

zálupek na ná majetek. A musím uznat, že ten disent, který je dne tak ve fóru, se proti režimu vzpouzel organizovaně. Ale zároveň se musím ptát, proč tak činil a o co mu vlastně šlo. A zde je na rozpach. Ze všeho, co jsem se mohl o tom dozvědět, mi to bylo, že to byl jen salonní odboj, jehož jedné částí šlo o to, aby si na režimu vynutila svoji "tvůrčí svobodu" - to byla ta intelektuální část, k níž patřil i Václav Havel - a částí o to, aby si vyřadil svoje účty s režimem, který je klýse chodil - to byli razí ex-bolševisté, které jejich vlastní soudruzi vykopli po 21. srpnu 1965 ze strany v rámci vnitro-tramické boje o korýta. Když se pak nad tím dál zamýšlím, musím se ptát proč je dnes ten disent tak vynášen a proč jsme my muklové padečatých let tak opomíjeni a umlčovani. Co vede politiky k tomu, že jsme jaksi "nežádoucí".

Elmar CHMEL, Praha 1983

(Autor již odešel tam, kde soudruzi nemají místa.)

Trochu zavzpomínání

Po odvolacím řízení, kde mně byl trest snižen z 20 let na 12 let, jsem se dostala z pevné věznice v Kutné Hoře na tzv. komando do Terezientáhu v Podkrkonoší, tento tábor patřil pod věznicí Jičín. Byla to továrna na bavlnu, pracoviště sukárna. Mý trestankyně jsme byly rozděleny na dvě směny a po týdnu jsme se měnily. Byla jsem zařazena do skupiny vězeňkyň, které byly odsouzeny státním soudem. Ostatní odsouzené ženy byly odsouzeny retribučním dekretem a krajským soudem, ty pracovaly v jiné směně a střídaly se s námi po týdně. Bylo to přibližně v r. 1951, kdy do tábora přišel nový transport odsouzených žen a mezi nimi byly i Julie Lanšmanová s dcerami Olgou a Věrou, Olga se v té době jmenovala Nechanská, protože byla vdaná. Byly nesmírně vystrašené, ale to bylo u nás všech normální, neboť nám všem rudé panstvo hrozilo likvidací.

Julie, manželka Bohumila Lanšmana si počínala dost zkušeně, neboť vězení poznala za Prectektorátu, byla totiž vězněna v Pardubicích "na Zámečku". Věra byla 20letá mladá dívka, která se okamžitě aklimatizovala a byla myslím oporou jak matce, tak i sestře. Nejhůře na tom byla Olga, které před rokem a to sice 17.6.1950 popravili manžela Jaromíra Nechanského. Byla to mladá žena, spíše dívka kost a kůže, že život v koncentráku by jí nezdědil tak, jak jí zřídili v komunistické věznicí. Na ní byly jen krásné tmavé vlasy a horečnaté oči. Pokud na ní někdo nepromluvil nemluvila, málo jedla, vážila snad 30 kg, ničeho se nezúčastňovala. Snažily jsme se jí donutit k životu, ale vše bylo marné. Její sestra Věrka nás prosila, abychom ji nechaly, že maminka se jí snaží usnadnit život, který i ona sama měla nesmírně těžký, že jí i její manžel a otec dcer připravil mnoho bezesných nocí.

Vše bylo dobré až do chvíle, kdy za mnou přišel velitel tábora Brumlich, celkem slušný člověk. Byl to starý vězeňský bachař ještě v modré uniformě. a oznámil mi, že mě překládá na opačnou směnu do skupiny, kde pracovaly krazandy a retribučky. Věc se měla tak, do této skupiny měla být přeložena Olga a tak odloučena od matky a sestry. ale ony se sebraly a šly přímo za bachařem. ne nejprve za mnu, a

tak jsem místo Olgy byla přeložena já. díky starému Brumlichovi. Julie mě to vysvětlila, ale stejně mě to mrzelo, že mne takhle obořly. Já jsem to však přežila a netrvalo dlouho, tábor byl zrušen, část nás odvezli do Klášterce nad Orlicí a část do Pardubic. Já jsem se s nimi znovu setkala až v červenci 1952. Po smrti Echumila Lanšmana, jehož údajně ctřávil pracovníci StB v Ruzyni, byly snad propuštěny. Ještě jednou jsem se s Věrou setkala, myslím, že to bylo v r. 1963, byla vdaná a měla už děti, matka Julie byla už mrtvá a Olga se snad znovu provdala. V současné době nežije žádná z nich.

S Taňou Wahlovou jsem se také poznala až v Pardubicích. Dlouho jsem nevěděla, že popravený Veleoslav Wahl byl její manžel. Byla na svůj věk velmi vážná a mě připadala přemoudřelá. Jinak byla naprosto čestná, ale pro moji povahu nevdělivá. Později jsem pochopila, že v jejím chování se skrývá tragédie, která ji potkala. Jen jednou jsem ji viděla plakat, a to po hladovce, když nás nechali nastoupit a pracovníci StB chodili mezi námi se samcapy, řvali na nás a vyhrožovali, že nás postřílejí, jsem viděla, stála t uží vedle mne, stekat z jejich očí slzy, zřejmě v tom momentě viděla svého

muže, jak stojí na popravišti V současné době žije údajně mimo republiku a snad je šťastná. Moc bych jí to přála.

Zrovna tak ráda vzpomínám na Marušku Pohlovou, její bratr byl také popraven, Marušku Řeznickovou, Aničku Havličkovou, Lidku Švédovou, Vlastu Charvátovou, Helenu Chaloupeckou, Boženu Kopulou, jejich manžele skončili rukou kata v tomto línusném krvežíznivém režimu.

Poté co jsem viděla velkého soudruha Grebenička, syna známého tyranu Grebenička, se roztahovat a žvanit na Kunětické hoře, ke které jsme my kdysi vzhlížely z chodby věznice v Pardubicích, jak k Fušmorgáně, bylo mně nanič.

Jedině Standa Stránský se okamžitě proti tomuto vystupu v televizi ozval. Proto se ptám, kde jste byli z Konfederace pol. vězňů v ten večer Vy? A také se ptám, kde jste Vy politikové a zákonodárci, že nedokážete zmínit zákoník, aby této dávnou popraveným mužům byl smazán zůstatkový trest a bratrům Mašínovým dovolen návrat do vlasti. Slyšíte mě čbře, slyšíte, blíží se totiž desáté výročí sovetové revoluce, za co se nechali ti mladí tenkrát s květinami v rukou zbití???

Marta ČERNÁ

Hromadné hroby obětí komunistického režimu na dáblíckém hřbitově.